

Seminari de recerca:

EPIDEMED

*Más allá de la Peste Negra.
Epidemias y crisis de mortalidad
en el nordeste peninsular, siglos XI-XVI:
reconstrucción de ciclos, medición de efectos y
análisis de respuestas*
(Ministeri de Ciència i Innovació,
PID2020-117839GB-I00)

ARQHISTEC

‘Food Economies and Population Dynamics in
Western Mediterranean: Archaeology and
History of Pre-modern Societies Group’
(Universitat de Lleida)

Coordinadors científics:

Pere Benito i Monclús (UdL)
María José Vilalta i Escobar (UdL)
Antoni Riera i Melis (IEC)

Informació i enllaç a la sessió:

albert.reixach@udl.cat

Organitza:

Amb el suport de:

Il·luminació del *Tractatus quartus* de Gilles li Muisit (c. 1353), obra de Pierart dou Tielt, que representa l'enterrament de víctimes de la Pesta Negra a Tournai (comtat de Flandes).

11^e Seminari Crisis i cicles en la Història Fam i mortalitat a l'Europa medieval i moderna: relacions i interaccions

MODALITAT VIRTUAL

1 de juny de 2022

Universitat de Lleida
Facultat de Lletres

15:00 Presentació

15:15

Guido Alfani

(Universit  Bocconi Milano)

*The timing and causes of famine:
the European experience*

16:00

Adam Franklin-Lyons

(Emerson College, Boston, MA)

*Ships that Pass in the Night:
Interactions between Famine and
Plague in the Crown of Aragon,
1348-1400*

16:45

Joan Maltas Montoro

(Universitat de Lleida)

*Crisis de mortalitat i preus dels aliments
a Catalunya abans de la Pesta Negra*

Representació de la dansa de la mort a la façana de la capella de
Santa Caterina d'Eppingen (Baden-Württemberg)

L'excés de mortalitat causat per la desnutrició o per malalties induïdes per la desnutrició és considerat avui com un dels principals marcadors de la fam, el tret distintiu que permet diferenciar la fam de la carestia (Cormac   Grada, *Famine. A Short History*, Princeton, 2009: 90-128). Aquest criteri s'enfronta, però, en la praxis historiogr fica, amb les dificultats de discernir entre la mortalitat induïda per la fam i la mortalitat causada per malalties la letalitat de les quals no depenia dels nivells de nutrició de la població; malalties com la febre tifoide, la pesta bub nica, els tètanus, la febre groga o la malària, com demostraren els epidemiòlegs a la d cada de 1980. D'altra banda, com és ben conegut dels treballs de Jean Meuvret, René Baehrel i Pierre Chaunu per a la França d'Antic Règim, en molts casos les crisis de mortalitat foren causades per brots de pesta bub nica que no havien estat precedits de fams ni caresties. Per tant, tot i que la desnutrició causada per la fam exposava els individus a contraure malalties i provocava, gairebé sempre, increments de les taxes de mortalitat, les epidèmies irrompien sovint en contextos de normalitat alimentària i causaven estralls fins i tot entre els grups privilegiats de la societat, els millor nodrits. Al seu torn, les epidèmies podien desencadenar una crisi alimentària pels seus efectes pertorbadors sobre la producció agrària, el comerç i l'abastament de les ciutats.

En aquest seminari volem explorar la complexitat de les relacions i interaccions entre les crisis alimentàries i les crisis de mortalitat, sobre la base noves recerques relatives a les crisis del període medieval i de la primera edat moderna, conduïdes des de diversos observatoris de la Mediterrània occidental.